

LUNDS
UNIVERSITET

BESLUT

1

2018-09-26

Dnr STYR 2018/1392

Rektor

Inrättande av en forskarskola med fokus på samhällsutmaningar och Agenda 2030

Bakgrund

Universitetsstyrelsen beslutade 2013 om ett internt måltal för universitetets myndighetskapital. I juni 2017 beslutade rektor att måltalet för respektive fakultets myndighetskapital ska vara högst 15 procent i relation till fakultetens totala kostnader den 31 december 2018, dnr STYR 2017/799. Det innebär att 10 procent av det myndighetskapital som överskjuter 15 procent av kostnadsbasen vid varje fakultet per 2018-12-31, kommer lyftas till gemensam nivå. Enligt universitetets flerårsprognos kommer modellen med avlyft att fortsätta påföljande år, då myndighetskapitalet prognostiseras att överskrida beslutat måltal. De avlyfta resurserna ska användas till universitetsgemensamma satsningar.

Möjliga satsningar har diskuterats i universitetsledningen och i rektors ledningsråd. Rektor gav därefter professor Agnes Andersson Djurfeldt i uppdrag att utarbeta ett förslag till universitetsgemensam forskarskola med fokus på samhällsutmaningar och Agenda 2030. Det förslaget har diskuterats i rektors ledningsråd samt i forskarutbildningsnämnden och har därefter reviderats. Föreliggande förslag innebär att sammantaget 64 mnkr av universitetsgemensamma medel satsas på att bygga upp en forskarskola med fokus på samhällsutmaningar och Agenda 2030.

Lunds universitet besitter en unik bredd, både vad gäller forskning och utbildning, vilket gör det möjligt att på ett sammanhållet och kreativt sätt svara mot samhällsutmaningarna och det globala uppdrag som Agenda 2030 innebär. Agenda 2030 rymmer samtidigt möjligheter att vidareutveckla forskning, metoder och utbildning som vilar på en lång tradition av tvärvetenskapligt samarbete inom universitetet.

Ambitionen är att Lunds universitet ska bedriva internationellt ledande forskning och utbildning inom hållbarhetsfrågor i linje med den strategiska planens vision "att vara ett universitet i världsklass som förstår, förklarar och förbättrar vår värld och människors villkor". En sekundärvinst är att arbetet med hållbarhetsfrågor och samhällsutmaningar dessutom kan stärka Lunds universitets attraktivitet, nationellt och internationellt, hos potentiella studenter, lärare och forskare.

Förslaget

En forskarskola i form av en gemensam plattform för samhällsutmaningar, hållbarhetsfrågor och Agenda 2030-arbetet byggs upp. Basen utgörs av ett antal tvärvetenskapliga forskarutbildningskurser. Kurserna bör utvecklas med utgångspunkt från de frågeställningar och det bredare mandat som de globala målen definierar, men ska ingå i det ordinarie utbudet av forskarutbildningskurser vid fakulteterna under den aktuella femårsperioden, men också efter periodens slut. För att säkerställa ägandeskap och engagemang är det viktigt att fakulteterna själva har ansvar för och intresse av de kurser som utvecklas. Under uppbyggnaden ska sammanflätning mellan utbildning och forskning beaktas.

Varje fakultet får i uppdrag att utveckla en forskarutbildningskurs om 7,5 högskolepoäng som är öppen och valbar för deltagare från hela universitetet, dvs totalt 8 kurser. Kursutvecklingen får gärna ske i samarbete med andra fakulteter. Kurserna inrättas enligt sedvanliga rutiner på respektive fakultet. Utöver kurserna anordnas regelbundna nätverksträffar för doktoranderna.

De enskilda forskarutbildningskurserna bör vara öppna för alla doktorander vid universitetet, med det långsiktiga målet att ett 20-tal doktorander deltar i varje kurs. Eventuellt skulle kurserna kunna öppnas för doktorander från andra lärosäten. I tillägg till de doktorander som antas till kurserna kan ett begränsat antal platser inom varje kurs erbjudas till mastersstudenter. Syftet är att ge motiverade studenter möjlighet att fördjupa sig inom hållbarhetsfrågor.

Till forskarskolans kurser kan sidoverksamheter kopplas i syfte att initiera samverkan, förflytta forskningsfronten kring samhällsutmaningar och Agenda 2030 och profilera universitetet nationellt och internationellt som en betydande aktör inom det globala hållbarhetsarbetet. Följande aktiviteter kan vara aktuella och styrgruppen får uppdraget att planera, samråda och samarbeta med relevanta aktörer i syfte att initiera aktiviteter enligt nedan.

- Seminarieserie med välkända akademiska företrädare. Seminarierna bör vara öppna för doktorander, lärare och forskare.
- Offentliga föreläsningar med företrädare för den globala hållbarhetsagendan. Allmänheten och studenter bör vara främsta målgrupp.
- Utforska möjligheter till nya former för samverkan med omgivande samhälle för ömsesidigt lärande och berikande.
- Innovationsverksamhet med särskilt fokus på hållbarhet och sociala innovationer.

Vid planeringen av samtliga aktiviteter bör det beaktas huruvida nya pedagogiska metoder och digitalt lärande skulle kunna skapa mervärde.

Organisation och styrning

Organisationen ska vara av nätverkskaraktär och kopplas till Hållbarhetsforum. En koordinator för forskarskolan kopplas till Hållbarhetsforum och en styrgrupp för forskarskolan, med koordinatorm som ordförande, inrättas under Hållbarhetsforums styrgrupp.

Varje fakultet utser kursansvarig för respektive fakultets doktorandkurs, en kontaktperson för Agenda 2030-arbetet vid fakulteten i fråga samt en representant i styrgruppen. Det kan med fördel vara en och samma person, men det avgörs av berörd fakultet. Kontaktpersonerna på fakultetsnivå kan också fungera som bryggor för det informationsarbete som Hållbarhetsforum för närvarande bedriver i förhållande till fakulteterna.

I styrgruppen ingår en representant från varje fakultet, en representant från Internationella institutet för industriell miljöekonomi (IIIEE), en representant från styrgruppen för Hållbarhetsforum, tre externa representanter (t ex näringslivet eller ansvariga departement) samt två studeranderepresentanter. Styrgruppens mandatperiod är fem år.

Till styrgruppen knyts en stödfunktion som består av en representant för Hållbarhetsforum, en representant från vardera sektionen Forskning, samverkan och innovation och sektionen Externa relationer.

Styrgruppen ska ansvara för att gemensamt koordinera tematiken, formen och tidsperioder för kurserna.

Antagning av doktorander

Totalt finansieras 12 doktorandanställningar. Varje fakultet ledigkungör och antar doktoranderna enligt gängse rutiner på respektive fakultet¹. Doktorander ansöker med projekt som tydligt ska knytas till Agenda 2030. Vid ansökningstillfället söker doktoranden till en specifik forskarutbildning. Varje fakultet tilldelas medel för en doktorand. För att stärka kopplingen till utbildningen tilldelas de fyra fakulteter med flest helårsstudenter finansiering för ytterligare en doktorand. Berörda fakulteter är Ekonomihögskolan, humanistiska och teologiska fakulteterna, Lunds tekniska högskola och samhällsvetenskapliga fakulteten. Handläggning av ansökningar samt antagning av doktorander sker enligt respektive fakultets rutiner. Varje fakultet kan därtill välja att koppla ytterligare doktorander till forskarskolan.

Lokaler och kommunikation

Styrgruppen för forskarskolan får i uppdrag att avgöra frågan om var forskarutbildningskurser, seminarier och övriga aktiviteter ska äga rum.

Kommunikation kring forskarskolan, t ex hemsidor, kopplas till Hållbarhetsforum.

Profilering, samverkan och externa relationer

Profileringen kring de globala målen utgör en möjlighet att stärka Lunds universitet i den globala konkurrensen om studenter. Söktrycket på de internationella mastersutbildningarna är särskilt högt inom ämnen med ett globalt hållbarhetsfokus. Möjligheten för presumtiva studenter, doktorander och forskare att på olika sätt ta del av och bidra till verksamheten kring Agenda 2030 bör kunna bidra till universitetets attraktionskraft.

¹ Utformningen av konstnärliga fakultetens medverkan i forskarskolan kan komma att utformas något annorlunda genom överenskommelse mellan styrgruppen och konstnärliga fakultetens dekan.

Verksamheten kring forskarskolan kan också kopplas till samverkansinitiativ samt till LU Futura. U21-nätverkets Research Cluster och Education Innovation Cluster, ger också möjligheter till benchmarking och tillfällen att anordna exempelvis sommarskolor inom ramen för U21. Även inom LERU-samarbetet finns möjligheter till fördjupat samarbete inom Agenda 2030.

Bemanning

Personal behövs för i huvudsak tre typer av engagemang: koordination, kursutveckling/kursansvar/undervisning, outreach- och informationsspridning. I koordinators arbetsuppgifter ingår att vara ordförande i styrgruppen, att tillse att ärenden bereds inför styrgruppens möten samt att samverka med Hållbarhetsforum.

Kommunikatörstjänster samt koordinationsstöd köps från Hållbarhetsforum (Centrum för miljö- och klimatforskning) där en befintlig struktur och kompetens kan nyttjas. Övriga personalkostnader avser kostnader för utveckling, kursansvar och undervisning på kurserna.

Tidplan

Utseende av koordinator och kursansvariga vid fakulteterna samt inleda kursutveckling bör kunna ske under höstterminen 2018. Utlysning av doktorandtjänster kan göras så snart beslut om medel fattas beroende på fakulteternas rutiner.

Beslut

Universitetet beslutar att

- inrätta en forskarskola med fokus på samhällsutmaningar och Agenda 2030
- utse docent Kristina Jönsson, statsvetenskapliga institutionen, till koordinator under perioden 2018-09-01 till och med 2023-12-31. Uppdraget motsvarar 40 procent av heltid. Koordinators uppdrag framgår av ovanstående
- till forskarskolan avsätta totalt 64 mnkr av universitetsgemensamma forskningsmedel under perioden 2018 – 2023. Avsikten är att finansiera satsningen med avlyft myndighetskapital. Alla fakultet tilldelas resurser för en doktorandanställning. Lunds tekniska högskola, samhällsvetenskapliga fakulteten, fakulteterna för humaniora och teologi samt Ekonomihögskolan tilldelas resurser för ytterligare en doktorandanställning vardera. Beslutade medel ska täcka såväl direkta som indirekta kostnader
- inrätta en styrgrupp för forskarskolan med fokus på samhällsutmaningar och Agenda 2030 under styrgruppen för Hållbarhetsforum. Mandatperioden för styrgruppen är samma som för utsedd koordinator. Styrgruppen leds av koordinatör för forskarskolan samt består i övrigt av en representant från varje fakultet som utses av respektive fakultet, en representant från styrgruppen för Hållbarhetsforum som utses av densamma, tre externa ledamöter som utses av föreståndaren för Hållbarhetsforum, en representant från Internationella institutet för industriell miljöekonomi som utses av rektor samt två studentrepresentanter som utses enligt den ordning som stadgas i 7 §

studentkårsförordningen (2009:769). Förvaltningschefen utser stödfunktionen i form av en tjänsteman från vardera sektionen Externa relationer och sektionen Forskning, samverkan och innovation. Föreståndaren för Hållbarhetsforum utser en tjänsteman som också ska ingå i stödfunktionen till styrgruppen

- ge ett uppdrag till Centrum för miljö- och klimatforskning och Planering att i samråd utarbeta en modell för administrativt stöd samt en modell för hur avsatta medel kan beredas, beslutas och fördelas effektivt till berörda parter under perioden
- utsedd koordinator sammanställer en årlig kort lägesrapport samt en slutrapport inklusive en kort ekonomisk redogörelse. Rapporterna skickas in digitalt till rektor@rektor.lu.se. Slutrapporten lämnas senast den 1 juni 2025. Oförbrukade medel ska återbetalas till LU gemensamt
- uppdra åt fakulteterna att inleda antagning av doktorander, inleda kursutveckling, utse kursansvarig, utse kontaktperson för Agenda 2030-arbetet samt representant i styrgruppen för forskarskolan.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad prorektor i närvaro av förvaltningschef Susanne Kristensson efter hörande av representant för Lunds universitets studentkårer och föredragning av verksamhetscontroller. I beredningen av ärendet har rektors ledningsråd, rektorsråd Torun Forslid och planeringschef Tim Ekberg deltagit.

Sylvia Schwaag Serger

Maria Wennerström
(Planering)

Kopia
Samtliga fakultetskanslier
Samtliga sektioner
LUB
USV
LUKOM
MAX IV-laboratoriet
LUS
Forskarutbildningsnämnden
Forskningsnämnden